

Dosarul nr. 2r-255/23
2-21042139-01-2r-21032023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, G. Dașchevici, V. Sîrbu)

DECIZIE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecătorul
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Elena Șveț, reprezentată de avocatul Mariana Cociorvei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Romanov împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil,

împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de Elena Șveț, din ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 22 martie 2021 Serghei Romanov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă integral. S-a determinat lui Serghei Romanov și Elenei Șveț câte 1/2 cotă-parte ideală fiecareia din proprietatea comună în devălmășie și anume, din imobilul identificat în baza numărului cadastral xxxxx, situat în xxxxx

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 ianuarie 2023 Elena Șveț, reprezentată de avocatul Eugenia Jelamschi, a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Elena Șveț, din motivul că apelul a fost depus tardiv, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 09 februarie 2023 Elena Șveț a depus repetat cerere de apel, solicitând și repunerea în termen a apelului.

La 21 februarie 2023 Elena Șveț a declarat recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea din 29 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit recursul declarat de Elena Șveț, ca fiind depus în afara termenului legal.

Dosarul a fost expediat Curții de Apel Chișinău pentru examinarea apelului declarat de Elena Șveț la data de 09 februarie 2023.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Elena Șveț la data de 09 februarie 2023, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 15 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Elena Șveț, reprezentată de avocatul Mariana Cociorvei, a depus recurs împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și dispunerea repunerii în termen a apelului.

În motivarea recursului Elena Șveț a invocat că la examinarea cererii de chemare în judecată în instanța de fond a fost încălcată procedura de citare a ei. A indicat că la adresa ei a fost expediată o singură citație, după care s-a efectuat citarea publică. În opinia recurente, citarea publică se face doar în cazul în care nu este cunoscut locul de aflare a pârâtului și reclamantul dă asigurări că deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliu acestuia, condiție, care nu a fost respectată. Domiciliul său era cunoscut reclamantului, acesta fiind chiar apartamentul care se solicită a fi partajat, însă, nu a fost întreprinsă nicio măsură prin care să fie înștiințată despre procesul de judecată. De asemenea, reclamantul îi cunoaște numărul de telefon, însă intenționat nu l-a indicat în cererea de chemare în judecată, contrar prevederilor art. 166 alin. (2) lit. b¹) CPC.

În acest context, a indicat că persoana se va considera legal citată doar în cazul în care există confirmarea transmiterii citației.

A indicat că potrivit ștampilei poștale de pe plic, hotărârea primei instanțe a fost expediată pe data de 03 ianuarie 2023 și recepționată la 06 ianuarie 2023, deci după expirarea termenului legal pentru depunerea apelului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 04 mai 2023. Prin urmare, recursul depus la data de 15 mai 2023 este în termen.

La 13 iunie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului, însă până la examinarea recursului, acesta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referințe în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1,3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) – (4) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

După cum denotă actele cauzei, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 01 decembrie 2022 (f.d. 42). Prin urmare, termenul pentru depunerea apelului urma să expire la data de 31 decembrie 2022, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură, ultima zi pentru depunerea apelului a fost data de 02 ianuarie 2023.

La 09 februarie 2023 Elena Șveț a depus apel, solicitând totodată, și repunerea în termen a apelului. Drept temei al repunerii în termen a apelului Elena Șveț a indicat că despre cererea de chemare în judecată și intentarea procesului civil nu a cunoscut, nefiind citată lega și nefiind înștiințată în niciun mod despre ședințele de judecată, deși, de regulă, primește toată corespondența parvenită în adresa sa. Iar, ulterior, instanța a dispus citarea publică a sa, procedură pe care o consideră ilegală. În opinia recurentei/apelante, citarea publică se face doar în cazul în care nu este cunoscut locul de aflare a pârâtului și reclamantul dă asigurări că deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliu acestuia, condiție, care nu a fost respectată. Domiciliul său era cunoscut reclamantului, acesta fiind chiar apartamentul care se solicită a fi partajat. Cu toate acestea, nu a fost întreprinsă nicio măsură prin care să fie înștiințată despre procesul de judecată.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de Elena Șveț la data de 09 februarie 2023, ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel de respingere a cererii de repunere în termen a apelului și de declarare a apelului inadmisibil, fapt ce condiționează casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În acest sens, instanța de recurs menționează că este cert faptul că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului prevăzut de legea procesuală, acest lucru fiind recunoscut de către apelantă și fiind solicitată repunerea în termen.

De asemenea, este cert că Elena Șveț nu a fost prezentă la ședințele de judecată care au avut loc în cadrul examinării cauzei în prima instanță.

Totodată, Colegiul reține ca fiind întemeiate constatările instanței de apel că în legătură cu faptul că corespondența expedită apelantei a fost restituită ca nereclamată, instanța de judecată a dispus citarea publică a acesteia (f.d. 39), astfel, încât Curtea de Apel Chișinău a utilizat toate mijloacele de comunicare, ce ar asigura citarea apelantei și că Elena Șveț se consideră notificată pentru ședința de judecată.

Însă, instanța de apel a ignorat faptul că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, după pronunțarea dispozitivului hotărârii la 01 decembrie 2022, nu și-a îndeplinit obligația de a expedia copia dispozitivului reclamantei în termenul stabilit de art. 236 alin. (4) CPC, care statuează că participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii, primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Potrivit informației publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la rubrica serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track & Trace), rezultă că instanța de fond a expedit apelantei copia dispozitivului hotărârii abia la data de 03 ianuarie 2023, adică fiind expirat termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii prevăzut de lege pentru depunerea apelului.

Cu referire la cele menționate supra, Completul consideră pripită soluția Curții de Apel Chișinău de a respingere a cererii de repunere în termen a apelului, or, după cum a fost constatat supra, apelantei i-au fost încălcate drepturile procedurale de către prima instanță prin omisiunea de a-i expedia în termen copia dispozitivului hotărârii, în condițiile în care aceasta nu a fost prezentă la ședința de judecată.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Completul ajunge la concluzia că instanța de apel urma să examineze cererea apelantei cu privire la repunerea în termenul de contestare a hotărârii prin prisma respectării drepturilor acesteia de către prima instanță, verificând în ce măsură i-au fost lezate acesteia drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, dacă a fost sau nu lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, și dacă omisiunea primei instanțe de a-i expedia în termenul prevăzut de lege copia dispozitivului hotărârii este de natură să influențeze soluția instanței de apel în privința repunerii în termen.

Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a

unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Elena Șveț, reprezentată de avocatul Mariana Cociorvei.

Se casează încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Romanov împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă